

דברי תורה, חיזוק, שמחה וסיפורי צדיקים

סיפורי צדיקים

סיפור הוא מלשון ספיר ויהלום שמאיר את הנפש

בעת ששמעו של רבינו הלך והתפשט בכל הארץ, שמע על כך בעל בית אחד מעיר גורייא מחוז טאמאשוב, והתפלא מאד, ואמר האם הוא יהיה רבי הלא למדתי עמו יחד בחדר אחד בהיותנו קטנים, אז התחילו החסידים לחקרו על התנהגות רבינו בילדותו, ואמר שאינו יודע, רק פעם אחת הלך המלמד עם התלמידים בל"ג בעומר אל ההר ושם הרים גדולים וגבוהים, וכאשר חזרו לביתם ראו שרבינו איננו והלכו אל ההר לחפשו, וראו שהוא שוכב בפשוט ידים ורגלים ושמעו אותו אומר את הפסוק לבי ובשרי ירננו אל א-ל חי: ספר אמת ואמונה קאצק - עמוד ה'

רבינו זצ"ל ניכר בילדותו שהוא אש להבה, והיה רגיל על לשונו לבי ובשרי ירננו אל א-ל חי ולפעמים רקד בזה תוך טיט ועפר ונפל שם בהיותו בן שלש הכיר את בוראו פעם אחת העמיד לעצמו חדר קטן מקנים קטנים בחול ועפר כדרך הילדים והם הגידו לו מענדלי עפ"י חשבון יחסרו לך קנים לגמור הבנין בשמעו זאת צעק אבקש מה' שימלא לי זאת, וצעק על כל איש ואיש אם עשה דבר שלא כהוגן שזה לא נכון לעשות והכל שנאוהו רק אחד כגילו בנימין שניידר שגם הוא היה כמוהו בדרכו ועל שמו קרא שם בנו בנימין'לה בעת שנתגדל שמו ובא לעיר גוריי הלך לבקר את הרבי הראשון שלו, שלמדו צורת האותיות עד חומש ועד בכלל ורבו השני שאלו מדוע גם אליו לא בא השיבהו אתה למדת עמי גם כן דברים שיש להשיב עליהם כי פירושים זה אומר כך וזה אומר כך אבל הראשון למד עמי תורת אמת שאין להשיב עליהם לכן מחוייב אני לכבדו: ספר אמת ואמונה קאצק - עמוד ה'

ויצא יעקב. פירש רש"י כל זמן שהצדיק בעיר הוא הודה כו'. דקשה לרש"י דלמה כתוב וילך חרנה הוה ליה לכתוב וירד חרנה כפירש בכמה מקומות דההולך מארץ ישראל לחוץ לארץ כתיב וירד שארץ ישראל גבוה מחוץ לארץ. אמנם עיקר דארץ ישראל גבוה ברוחניות הקדושה מחוץ לארץ לכן כתיב וירד, מה שאין כן ביציאת הצדיק כיעקב אבינו עליו השלום כשיצא מבאר שבע פנה הודו, פירוש שההוד פנה והלך עמו וקדושת ארץ ישראל הלכה עמו דהוא ההוד ולזה כתיב וילך חרנה ולא וירד שיעקב לא ירד כלל. וזה כוונת חכמינו ז"ל גם כן ומובא ברש"י בפסוק והנה אנכי עמך, שנעקר הר המוריה ובא לכאן עיין שם, כי יעקב היה מיצר על שהוצרך ללכת מארץ ישראל לחוץ לארץ. וכן פירש רש"י בפרשת ויגש (בראשית מ"ו, ג') בפסוק אל תירא מרדה מצרימה עיין שם. לכן הראה לו השם יתברך שהר המוריה נעקר אצלו ובזה סימן שלא יתירא שבעבורו ילך עמו קדושת ארץ ישראל כמו שראה עתה שבעבורו הלך הר המוריה והבן: ספר קדושת לוי

והנה ה' נצב עליו גוי. אני ה' אלקי אברהם אביך ואלקי יצחק כו'. ומקשה בעל הטורים למה גבי יצחק לא כתיב אביך. ונראה לי בסייעתא דשמיא, דהנה אברהם הלך מארץ ישראל לחוץ לארץ למצרים מה שאין כן ביצחק אמרו רבותינו (בראשית רבה ס"ד) שלא היה רשאי לצאת לחוץ לארץ לכן ליעקב שהותר לו גם כן ללכת מארץ ישראל לחוץ לארץ נאמר אלקי אברהם אביך, ולא כתיב אביך גבי יצחק להורות על הטעם הנזכר לעיל מצד שבבחינות היתה זה אברהם הוא אביך, כי יש לו השתוות עמו בהיתר זה מה שאין כן גבי יצחק והבן: ספר קדושת לוי

במדרש אז תלך לבטח כו'. אם תרוץ לא תכשל כו'. פי' אף כי יעקב ברח כדכתיב ברח לך וכתוב ויברח יעקב. אעפ"כ כתיב ויצא וילך כו'. כי הצדיק מיישר הדרך. אף שצריך לרוץ הוא בדרך ישר. וכ' מבאר שבע איתא שהתקשר עצמו היטב מקודם שיצא לחרן. שכל זה הי' להכין מקום לבני". לכן הכניס עצמו בכל המקומות שנסתר שם מאוד כבודו ית'. כדכתיב ויפגע במקום. שנכתב עליו לשבח שהרגיש והתעורר גם שם חיות השי"ת. וכתוב יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי מכלל שהי' מקום מרוחק מאד שהי' קשה להאמין שיהי' שם חיות השי"ת והראהו השי"ת כי מלא כל הארץ כבודו וזה תפילת ערבית: ספר שפת אמת - שנת תרל"ד

ופרצת ימה - בגימטריא קריעת ים. וזהו וירא ישראל (שמות י"ד, ל"א) ישראל סבא: בעל הטורים

אתה אמרת והי' ה' לי לאלקים חייך כל הברכות כו' בלשון זה, פירוש והי' לשון שמחה שעיקר שמחה שלו הי' מזה שיהי' לו ד' לאלקים, לכן נתן השי"ת הברכות לבניו בשמחה כמ"ש כי ישיש ה' עליך לטוב כאשר שש על אבותיך: שפת אמת - ליקוטים

אכן יש ה' כו' ואנכי לא ידעתי ברש"י אם ידעתי לא ישנתי כו'. ללמוד מאבינו יעקב ע"ה אחרי חלום זה שהי' להחיות נפשו שהלך יחידי במקום סכנה. והובטח בשמירה. וכתוב וישא רגליו כו' עכ"ז התעצב על שישן והוטב יותר בעיניו להתקשר ולהתדבק בו ית' כמ"ש [בזוה"ק] לא ידעתי מלשון דביקות שלא הרגיש בעצמו. ונתוסף לו עוד יראה ע"י החלום. וזה הכלל שכל הארה צריכה להביא יראה לאדם וזה התכלית שלה ובל"ז אינו כלום [וכ"כ בשם הבעש"ט ע"ש בכש"ט]: ספר שפת אמת - שנת תרל"ב

על התורה ועל העבודה

האמת שכן הדבר וענתה מפני שרה 'גבירת', ובה נתקן טעותה. (שפתי צדיק, לך ל"ט): ספר ערוגות הבושם

ויקרא לו יעקב גלעד. הפסוק הזה מרמז על ל"ג בעומר, כי גל הוא אותיות ל"ג. ויבואר הענין על ידי מאמר חכמינו ז"ל בים סוף נדמה להם כבחור במתן תורה נדמה כזקן. המשל בזה לתינוק שמרגילין אותו לילך לבית הספר ומרגיל אותו אביו על ידי דבר שהתינוק מתאוה לו, דהיינו שאומר לו ששם בבית הספר יש דבר שהתינוק מתאוה לו ועל ידי זה מרגילו לילך לבית הספר וכיון שמרגילו אז לומד עמו הרבה תורה כך הקדוש ברוך הוא הראה לנו בים סוף ניסים ונפלאות ולא היה עיקר הטעם של הניסים ונפלאות הניסים והנפלאות עצמם, רק הניסים והנפלאות עשה והראה לנו כדי שנדע שיש אלוק' בעולם ונתאוה לו לעבדו ולכך עשה לנו ניסים ונפלאות בים סוף כדי שעל ידי זה נתאוה לקבל התורה ביום מתן תורה ולעבדו בלבב שלם ונמצא עיקר הניסים והנפלאות היה בים סוף כדי שנקבל התורה במעמד הר סיני ונתאוה לו לעבדו ולקבל התורה. והבחינה הזאת של יציאת מצרים מאירה עד ל"ג בעומר ומל"ג בעומר מתחיל ההארה של מעמד הר סיני שהיא קבלת התורה. וכבר כתבנו שההארה של יציאת מצרים היה הכנה למתן תורה והניסים והנפלאות היה כדי שנתאוה למתן תורה על ידי הניסים. וזהו ויקרא לו יעקב גל עד, כלומר כיון שמגיע ג"ל שהוא מרומז על ל"ג בעומר אז מתחילין להאיר בחינות הארה קבלת התורה. ומלת ע"ד הוא מלשון ע"י עדיים (יחזקאל ט"ז, ז) הורד עדיין (שמות ל"ג, ה) כלומר שעד ל"ג בעומר היה ההארה של יציאת מצרים ומל"ג בעומר מאיר ההארה של קבלת התורה שמרומז במלת ע"ד שרומז עה"ת: ספר קדושת לוי

כי מן הבאר היא ישקו העדרים. ל' להבא כי זה העובדא הוא לעולם להשקות ולהשפיע לישראל מן הבאר עד שיהיו שלימות הגמור רק כעת והאבן גדולה על פי הבאר. היינו היצה"ר שהוא נקרא לב האבן :

ונאספו שמה כל העדרים. היינו כשישראל מתקבצים יחד בציבור ומשימין על לבם מהו רצון הבורא ב"ה בזה העולם שעיקר השלימות הוא רק ע"י העולם לשבור את האבן. אזי **וגללו את האבן מעפ"י הבאר והשקו את הצאן.** היינו שמשפיעים אז כל טובו וחיותו של הקב"ה. ואח"כ **והשיבו את האבן כו'.** כי היצה"ר עושה את שלו. כפי דאיתא במדרש על זה עיין שם :

ויאמר להם הידעתם את לב'ן. כפי דאיתא במדרש ע"ז הידעתם במי שמלבין עונותיהם של ישראל :

ויאמרו ידענו. ויאמר להם השלום לו ויאמרו שלום והנה רחל בתו באה עם הצאן. כדאיתא במדרש צאן אלו ישראל היינו שמצפים לגאולה העתידה ע"י רחל היא השכינה כדכתיב רחל מבכה על בניה :

ויאמר הן עוד היום גדול לא עת האסף המקנה. היינו שעדיין לא הגיע העת הטובה שיהיו שלימות הגמור. רק **השקו הצאן.** תראו להשפיע להם כל טוב לישראל :

ולכו רעו. היינו לרעות את ישראל במרעה טוב. פירוש להדריכם בדרך הש"ת :

ויאמרו לא נוכל עד אשר יאספו כל העדרים וגללו את היצה"ר הנקרא אב"ן. כי היצה"ר מתגבר עלינו בכל יום. רק כאשר יהיה קיבוץ גליות ויאספו כל ישראל. אז

וגללו את האבן מעל פי הבאר. שיתבטל היצה"ר. אז **והשקינו הצאן.** נוכל להשפיע לישראל כל טוב אמן :

עודנו מדבר עמם. היינו שמתווכח עמם כל כך על הגאולה העתידה. **ורחל באה עם הצאן.** ונעשה יחוד שלם. יה"ר שיהיו ב"ב אמן: בית אהרן

נפתולי אלקים - מנחם בן סרוק פירשו במחברת צמיד פתיל חבורים מאת המקום נתחברתי עם אחותי לזכות לבנים. ואני מפרשו לשון עקש ופתלתול נתעקשתי והפצרתי פצירות ונפתולים הרבה למקום להיות שוה לאחותי: **גם יכלתי -** הסכים על ידי. ואונקלוס תרגם לשון תפילה. נפתולי אלקים נפתלתי כמה בקשות החביבות לפניו נתקבלתי ונעתרתי כאחותי: **נפתלתי -** נתקבלה תפילתי. ומ"א יש רבים בלשון נוטריון: רש"י

נפתולי אלקים נפתלתי - חיבור הק' נתחברתי. נו"ן ראשונה בשביל נו"ן שנייה. וכן נכסוף נכספתה. נשאל נשאל דוד: רשב"ם

נפתולי אלקים נפתלתי עם אחותי גם יכולתי. והלא לאה ילדה כבר ד' בנים ועדיין לא היו לרחל אלא שני בנים. ו"ל דה"ק נפתולי אלקים נפתלתי עם בית אלקים להתחבר עם אחותי שילדה יהודה שיצא ממנו בצלאל שעשה המשכן ונולד לי דן שיצא ממנו אחיסמך שהיה עם בצלאל וגם יכולתי באורה מלאכה בית ראשון שבנה שלמה שיצא מיהודה וחירם שיצא מנפתלי שסייע לשלמה באותה מלאכה: פירוש בעלי התוספות

איתא בס' קול שמחה, אני שמעתי המאמר מפ"ק זקני מ"ר זצ"ל, בשם הרבי ר"ב זצ"ל, על פסוק שאמר לבן יש לאל ידי וגו' ואלקי אביכם אמש וגו'. למה גילה להם שהוזכר משמים לבל יזיק להם. אך איש כזה שזכה פעם אחת למדרגה, אי אפשר שיעצור עצמו שלא יספר, עכ"ל. כן י"ל כאן גבי הגר, שראתה מלאכים, השיגה התנשאות וחשבה שהיא בעצמה כדאי לזה, על כן הוקלה גבירתה בעיניה. לכך קרא לה המלאך בשם 'הגר שפחת שרה', בזה האיר עיניה שמעט המדריגות שלה, זכתה רק מטעם שהיא שפחת שרה והכירה

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - chizuk620@gmail.com
ל קבל הגליון, בלה"ק ובענגליש "באר היטב", ושיעורים באידיש או ענגליש, וכן להקדיש גליון לזכות, לרפ"ש, לע"ג או לזכות את הרבים - אחב"י באלפי מקומות בעולם קע"ה כ"י, נא להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally in Loshon Hakodesh & English, worldwide & send in your friend's addresses to receive a.s.a.p. #843

לימוד אור החיים הק' בחבורה ליל ששי 8:30pm

לע"נ זקני ר' משה חיים ב"ר יעקב זצ"ל פאללאק
נלב"ע י"ד כסלו תש"ך - תנצב"ה

בס"ד יצא לאור מחדש ספר "אוסף הגליונות על התורה ועל העבודה" ד' חלקים, (שנת תשס"ט, תש"ע, תשל"ה, תשל"ח), וספר "באר היטב" מכמה שנים
Seforim of "Al HaTorah Val HoAvodah" years 5769, 5770, 5775, 5778,
And the new Sefer "Divrei Torah Baer Heitev" [in English] are now in print,
to order call 1-919-459-5858, or 1-844-212-0689